

رام - اول اسفند

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

اول اسفند

روز اول اسفند سال ۱۲۶۸ هجری خورشیدی میرزا ملکم خان نخستین شماره از روزنامه‌ی قانون را در لندن منتشر کرد و این اولین روزنامه‌ی مدرن ایرانی بود که به انتقاد از شاه و دولت می‌پرداخت. در همین روز به سال ۱۳۰۵ مدرسه‌ی علوم سیاسی از وزارت امور خارجه جدا شد و به وزارت معارف پیوست. در همین روز رضا شاه لایحه‌ی تاسیس راه‌آهن را به مجلس برد و دو سال بعد در ۱۳۰۷ شعب بانک ملی ایران در بازار تهران و بازار بوشهر افتتاح شدند. در همین روز میرزا احمد علی سپهر مورخ الدوله به ریاست اداره‌ی ثبت اسناد و املاک شمال تهران رسید.

در سال ۱۳۶۷ مردم قره‌باغ در همه‌پرسی به جدایی از جمهوری آذربایجان و پیوستن به ارمنستان رای دادند و بحرانی سیاسی را پدید آوردند، و در ۱۳۷۰ مردم تیرانا پایتخت آلبانی بر ضد سیطره‌ی کمونیستها تظاهرات کردند و مجسمه‌ی عظیم انور خوجه بنیانگذار دولت کمونیستی آلبانی را سرنگون کردند (تصویر بالا).

زلزله‌ی کونسیپسیون در شیلی

شورش لهستانی‌ها در کراکو

در اول اسفند سال ۱۲۲۵ لهستانی‌های استقلال‌طلب در کراکو سر به شورش برداشتند، در سال ۱۲۴۴ توماس ویلالبا ریس جمهور اروگوئه با وناسیو فلورس رهبر شورشیان عهدنامه‌ی صلح نوشت و به این شکل جنگ داخلی اروگوئه پایان یافت و زمینه برای جنگ ویرانگر سه متحد هموار گشت، و در ۱۳۱۲ آدولف هیتلر برای جذب منابع مالی برای حزب نازی نشست مشترکی با رهبران صنعتی آلمان برگزار کرد، و در چنین روزی به سال ۱۳۲۳ بمباران سنگین آمریکایی‌ها برای نابود کردن صنایع هواپیماسازی آلمان آغاز شد و یک هفته به درازا کشید.

دو فاجعه‌ی طبیعی هم در این روز رخ داده است: در ۱۲۱۴ زلزله شهر کونسیپسیون در شیلی را ویران ساخت و در ۱۳۵۸ زلزله در منطقه‌ی آتشفشانی سینیلا در اندونزی باعث شد یک توده گاز سمی H_2S رها شود و به مرگ ۱۴۹ روستایی منتهی گردد.

در اول اسفند سال ۱۱۷۱ جرج واشینگتن فرمان تاسیس اداره‌ی پست آمریکا را امضا کرد، در ۱۱۹۵ اپرای «سلمانی سویل» اثر روسینی بر صحنه رفت، در ۱۲۵۱ موزه‌ی هنری متروپولیتن در نیویورک گشایش یافت، و باله‌ی «دریاچه‌ی قو» اثر چایکوفسکی در چنین روزی به سال ۱۲۵۶ در تئاتر بلشوی مسکو بر صحنه رفت و در همین روز به سال ۱۲۸۸ مانیفست فوتوریست‌ها در روزنامه‌ی ال فیگارو به چاپ رسید. در سال ۱۳۱۴ کارولین میکلسن اولین زنی بود که به قطب جنوب پای نهاد (تصویر پایین صفحه)، در ۱۳۴۲ مدیران

استودیوهای فیلم‌سازی آمریکا پذیرفتند که وزارت جنگ فیلمهایشان را پیش از نمایش سانسور کند، و در ۱۳۶۵ شوروی ایستگاه فضایی میر را به مدار زمین فرستاد که پانزده سال در مدار باقی ماند و ده سال مسکونی بود.

ساخت موزه‌ی متروپولیتن

روسینی

محمد نجیب

در میان مردم ایران زمین کریم باقری فوتبالیست ایرانی در اول اسفند سال ۱۳۵۳ زاده شده و مستعصم خلیفه‌ی عباسی در چنین روزی به سال ۶۳۷ درگذشته است. در روز دوشنبه اول اسفند سال ۱۳۰۰ (۲۳ جمادی الثانی ۱۳۴۰ق) هم ملا حبیب الله علی مدد بن رمضان کاشانی از علمای شیعه درگذشت.

در میان انیرانیان این افراد در اول اسفند زاده شده‌اند: لودویگ بولتسمان فیزیکدان اتریشی (۱۲۲۳)، محمد نجیب اولین رئیس جمهور مصر (۱۲۸۰)، آلکسی کوسیگین نظامی روس و نخست وزیر اتحاد جماهیر شوروی (۱۲۸۳)، و کارل آلبرشت کارآفرین آلمانی و مؤسس فروشگاه‌های زنجیره‌ای آلدی (۱۲۹۹).

بلانشو

داگلاس

بولتسمان

لامبورگینی

رفتگان این روز هم عبارتند از: فردریک داگلاس نویسنده‌ی مخالف برده‌داری آمریکایی (۱۲۷۴)،
 سر پرسی زاخاریاس کاکس (۱۳۱۵)، فروچیو لامبورگینی موسس شرکت خودروسازی لامبورگینی (۱۳۷۲)
 و موریس بلانشو فیلسوف فرانسوی (۱۳۸۲).

آلکسی کوسیگین

کریم باقری

سکه‌ی مستعصم